

F1031 Matematika o krok napřed

7. Křivkový integrál.

Úloha 1.

V rovině xy je dáno vektorové pole $\vec{F} = (\alpha(x^2 - y^2), \beta xy^2)$, kde α, β jsou konstanty, jejichž číselná hodnota je 1. Určete křivkový integrál druhého druhu z vektorového pole $\vec{F}$ po následujících křivkách

- parabola $y = x^2$ z bodu $A = [-1, 1]$ do bodu $B = [1, 1]$,
- úsečka AB , $A = [-1, 1]$ m, $B = [1, 1]$ m,
- úsečka OB , kde O je počátek soustavy souřadnic.

Pro výpočet zvolte libovolnou vhodnou parametrizaci křivek.

Úloha 2.

V prostoru je dáno silové pole $\vec{F} = \alpha(-yz, xz, x^2 + y^2)$ [N], kde hodnota konstanty α v soustavě SI je 1 (určete fyzikální rozměr této konstanty). Určete práci této síly při působení na částici pohybující se po šroubovici $\vec{r}(t) = (R \cos \omega t, R \sin \omega t, bt)$, kde R, b, ω jsou kladné konstanty z bodu $A = [R, 0, 0]$ do bodu $B = [R, 0, \frac{2\pi b}{\omega}]$. (Jednotky veličin jsou v soustavě SI.)

8. Parciální derivace, úplný diferenciál.

Úloha 1.

Je dáno vektorové pole $\vec{F} = \left(\frac{x}{x^2 + y^2 + z^2}, \frac{y}{x^2 + y^2 + z^2}, \frac{z}{x^2 + y^2 + z^2} \right)$. Vypočítejte parciální derivace

každé z jeho složek podle všech proměnných (celkem 9 derivací). Utvořte výrazy

- $\frac{\partial F_x}{\partial x} + \frac{\partial F_y}{\partial y} + \frac{\partial F_z}{\partial z}$
- $\frac{\partial F_z}{\partial y} - \frac{\partial F_y}{\partial z}, \frac{\partial F_x}{\partial z} - \frac{\partial F_z}{\partial x}, \frac{\partial F_y}{\partial x} - \frac{\partial F_x}{\partial y}$

Dokažte, že platí

- $F_x = \frac{\partial f}{\partial x}, F_y = \frac{\partial f}{\partial y}, F_z = \frac{\partial f}{\partial z}$, kde $f(x, y, z) = \ln \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$.

Úloha 2.

Rozhodněte, zda výraz $\left(\frac{x}{x^2 + y^2} dx + \frac{y}{x^2 + y^2} dy \right)$ je úplným diferenciálem nějaké funkce $f(x, y)$.

Pokud ano, určete všechny takové funkce.